Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iurie Potînga)
Dosarul nr. 2a-1135/25 (2-24033645-02-2a-24032025)

D E C I Z I E

2 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca
Grefier Lilia Bulbocean

examinând în şedinţă de judecată publică, desfășurată în limba română, cererea de apel declarat de către avocatul Coșleț Petru în interesele lui Verdeș Igor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Verdeș Olga către Verdeș Igor privind modificarea cuantumului de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 26.03.2024, reclamanta Verdeș Olga a chemat în judecată, în contradictoriu pârâtul Verdeș Igor, solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acţiunii, reclamantul a învederat că la data de 22.06.2015 a fost desfăcută căsătoria între Verdeș Igor și Verdeș (Stolear) Olga, fapt înregistrat în registrul de stare civilă către OSC mun. Chișinău nr.9.
3. La momentul desfacerii căsătoriei s-a stabilit locul de trai al copiilor minori ***** a.n.***** și********** a.n.*****, la domiciliul mamei -Verdeș Olga și s-a încasat de la Verdeș Igor în beneficiul lui Verdeș Olga, pensia pentru întreținerea copiilor minori ***** a.n.***** și********** a.n.*****, în mărime de 1700 lei lunar, începând cu 18.05.2015 și până la pierderea de către copii a dreptului respectiv.
4. Dat fiind faptul că banii primiți de la pîrît cu titlu de pensie de întreținere nu acoperă nici cea mai mică parte din cheltuielile necesare pentru creșterea

copilului minor, deoarece pe lângă o vastă listă de cheltuieli previzibile, pentru creșterea unui copil este nevoie de resurse financiare pentru necesitățile imprevizibile și neplanificate, iar, pîrîtul nu participă în nici un mod la aceste cheltuieli. Pîrîtul de fapt nu comunică în nici un mod cu copilul său, neavînd cu aceștea nici o legătură morală sau spirituală, acesta nu-și onorează pe deplin obligațiile de întreținere a copilului minor, ultima este nevoită de a se adresa în instanța de judecată pentru a fi majorată pensia de întreţinere a copilului pe care urmează să o achite oficial pîrîtul.

5. Cît privește necesitatea majorării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, reclamanta comunică că la momentul actual, pîrîtul are venituri fluctuabile și este angajat în câmpul muncii, deşi dispune de mijloace financiare ultimul nu contribuie la cheltuielile necesare pentru întreţinerea copilului, manifestă dezinteres față de creşterea si educaţia copilului, sarcina aceasta, revenindu-i în exclusivitate reclamantei. De educaţia si întreţinerea copilului, se ocupă doar ea, de una singură. Astfel, în legătură cu faptul că valoarea minimului de existenţă, pentru un copil cu vîrsta cuprinsă între 7-17 ani în mediul urban este de 3 470,40 lei, conform datelor Biroului Naţional de Statistică al RM preluate de pe site-ul official statistica.gov.md, care este în creștere de la trimestru la trimestru, solicită majorarea pensiei pentru întreţinerea copilului în mărime fixă, în sumă de 3500 lei.
6. Reieșind din cele expuse solicită reclamanta, majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor***** a.n ***** stabilită prin hotărârea din 22.06.2015, de la suma de 850 lei la suma de 3500 lei lunar și compensare cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în procesul inițiat.

Poziția instanței de fond:

7. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024 s-a dispus: admiterea în totalitate a acțiunii formulate de Verdeș Olga împotriva Verdeș Igor cu privire la modificarea cuantumului de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor. S-a modificat cuantumul de încasare pensiei de întreţinere al copilului minor***** d.n.***** stabilită prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr.2-1967/15 din 22.06.2015. S-a încasat de la Verdeș Igor în beneficiul Verdeș Olga pensia pentru întreţinerea minorului***** d.n.***** într-o sumă bănească fixă plătită lunar, în cuantum de 3.500,00 lei începând cu data de 26.03.2024 până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Verdeș Igor în beneficiul Verdeș Olga cheltuieli de judecată alcătuite din taxa de timbru în mărime de 200,00 lei și costuri privind prestarea serviciilor juridice profesionale (onorariu avocațial) în mărime de 5.000,00 lei, iar în total în sumă de 5.200,00 lei. S-a încasat de la de la Verdeș Igor în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1.729,96 lei

pentru pretențiile de încasare a pensiei de întreținere a minorilor pentru care a fost scutită reclamanta la depunerea acțiunii în judecată.

Solicitarea apelantului:

8. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024, avocatul Coșleț Petru în interesele lui Verdeș Igor a declarat apel împotriva acesteia, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea prin care s-a dispus încasarea de la Verdeș Igor în beneficiul lui Verdeș Olga pensia pentru întreținerea minorului***** a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 3500 lei lunar, începând cu data de 26.03.2024 până la atingerea majoratului copilului minor, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să se dispună încasarea de la Verdeș Igor în beneficiul lui Verdeș Olga pensia pentru întreținerea minorului***** a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1735,20 lei lunar, până la atingerea majoratului copilului minor, cu respingerea în rest, a pretențiilor.

Argumentele participanților la proces:

9. În motivarea cererii de apel, avocatul Coșleț Petru în interesele lui Verdeș Igor a menționat că consideră hotărârea primei instanțe din 02 decembrie 2024, parțial neîntemeiată, exprimându-și dezacordul cu cuantumul pensiei de întreținere și în general a cheltuielilor de judecată sub forma asistenței juridice, dispuse spre încasare.
10. Astfel, pe de o parte, în motivarea hotărârii, instanța de fond a reținut, că în conformitate cu prevederile art. 58 din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
11. A constatat instanța de fond, că apelantul este angajat oficial în cîmpul muncii în funcția de asamblator de mobilă, cu un salariu lunar în mărime de 11000 lei, însă începând cu 01 septembrie are un program de lucru de 6 ore pe zi, 5 zile pe săptămână și i se calculează un salariu brut de 8.250 lei lunar, iar, la mînă ridică un salariu de 6.606,60 lei. Pe de altă parte, instanța de fond a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor***** în mărime de 3500 lei.
12. Nu este de acord cu soluția adoptată, deoarece, deși în motivarea hotărârii, instanța de fond a făcut trimitere la prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, conform căruia, pentru întreținerea unui copil minor se încasează pensie de întreținere în mărime de 1/4 din salariul și/sau din alte venituri ale părinților pentru un copil minor, instanța de fond a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime de 3 500 lei, care este de 2 ori mai mare, decît 1/4 cotă-parte din salariul brut stabilit și ridicat de către apelant.

13. Astfel, că după cum rezultă din certificatul despre salariul apelantului, acesta ridică lunar un salariu de 6 606,60 lei. Prin urmare, instanța ar fi fost în drept să încaseze de la apelant suma de 1651,5 lei lunar cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor. Însă, consideră că instanța de fond era obligată să respingă acțiunea intimatei, deoarece, în cadrul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine, că deși prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22.06.2015, pensia de întreținere a minorului ***** era stabilită în sumă de 850 lei, apelantul achita benevol lunar suma de 1700 lei, fără careva hotărîri judecătorești, fapt demonstrat prin ordinele de încasare a numerarului, începînd cu luna aprilie 2021 pînă în luna august 2024 și prezentate instanței de judecată.
14. Spre regret, la adoptarea hotărârii, în contradicție cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, instanța de fond nu a dat nici o apreciere ordinelor de încasare a numerarului, începând cu luna aprilie 2021 pînă în luna august 2024, fapt ce demonstrează, că la adoptarea hotărârii, instanța de fond „nu a auzit" apelantul și eronat a interpretat materialul probatoriu.
15. În continuare, la adoptarea hotărîrii, pe de o parte, instanța de fond a făcut referire la datele statistice publicate pe site-ul oficial statlstica.gov.md al Biroului Național de Statistică, potrivit cărora, valoarea minimului de existență lunară pentru un copil cu vîrsta cuprinsă între 7 și 17 ani în mediul urban, constituie 3470,40 lei lunar. Deci, pentru întreținerea unui copil minor pe un termen de o lună de zile, ar fi necesară contribuirea a cîte 1735,20 lei lunar de la fiecare părinte. Pe de altă parte, instanța de judecată, a încasat pensia de întreținere în sumă de 3 500 lei lunar doar de la apelant, care constituie minimul de existență, eliberînd de această obligație intimata.
16. Pe cale de consecință, la adoptarea hotărârii, instanța de fond a încălcat prevederile art. art. 58 și 75 alin. (1) din Codul familiei, deoarece în contradicție cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție, a tratat în mod diferit apelantul, în comparație cu intimata, încasînd pensia de întreținere dc ar de la apelant.
17. Plus la aceasta, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, apelantul a invocat, că dînsul la fel, contribuie suplimentar cu surse financiare la procurarea îmbrăcămintei, încălțămintei, rechizitelor școlare, etc. pentru copilul minor *****. Aceste fapte, nu au fost negate de către intimată.
18. Pe cale de consecință, având în vedere faptul că intimata nu a negat faptul contribuirii de către apelant cu surse financiare suplimentare la întreținerea copilului minor, acest fapt nu necesită a fi demonstrat prin alte probe.
19. Ba chiar din contra, intimata a încercat să inducă în eroare instanța de judecată, susținând că apelantul achită pensia de întreținere doar în sumă de 850 lei lunar, pe cînd, apelantul a prezentat instanței de judecată înscrisuri, prin care a

demonstrat, că în lipsa unei hotărîri judecătorești, achită lunar în mod benevol suma de 1 700 lei lunar cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor *****.

20. La fel, consideră că instanța de fond, nejustificat a încasat suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Avocatul intimatei, nu a demonstrat, că cheltuielile de asistență juridică suportate de către intimată, sunt rezonabile, deoarece nu a prezentat instanței de judecată raportul cu indicarea activităților întreprinse și timpul utilizat.
21. Deci, din cele mai sus descrise este cert, că la adoptarea hotărârii, instanța de fond a interpretat eronat materialul probatoriu, iar, pe cale de consecință, eronat a interpretat și aplicat legea materială.
22. Din aceste motive, solicită casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună încasarea de la Verdeș Igor în beneficiul lui Verdeș Olga a pensiei de întreținere a copilului minor Verdeș ***** d.n. ***** în mărime de 1 735,20 lei lunar, pînă la atingerea majoratului de către minor, cu respingerea, în rest a pretențiilor.
23. *În ședința instanței de apel*, reprezentantul apelantului Verdeș Igor, avocatul Coșleț Petru a susținut integral apelul depus, solicitând admiterea acestuia în modul în care a fost formulat.
24. *În ședința instanței de apel*, ceilalți participanți la proces nu s-au prezentat, procedura de citare legală, fiind respectată, prin urmare, Colegiul civil, potrivit art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa acestora.

Termenul legal de declarare a apelului:

25. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
26. Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.
27. În speță s-a stabilit că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 02 decembrie 2024, iar, cererea de apel a fost depusă la 04 decembrie 2024, corespunzător se deduce că apelantul a respectat termenul legal de 30 zile de declarare a apelului.

Aprecierea instanței de apel:

28. Audiind explicațiile reprezentantului apelantului, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții

la proces și a materialelor din dosar, Colegiul conchide în favoarea netemeiniciei apelului declarat, fiind pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

29. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
30. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe”.*
31. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale*”.
32. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului”*, iar în temeiul art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă *”circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante”.*
33. Conform art. 130 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.*
34. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei

instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

35. Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
36. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
37. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
38. Astfel, din actele cauzei rezultă că la data de 26.03.2024, Verdeș Olga a chemat în judecată, în contradictoriu pârâtul Verdeș Igor solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.
39. Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024 s-a dispus modificarea cuantumului de încasare pensiei de întreţinere a copilului minor***** d.n.***** stabilită prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chişinău nr.2-1967/15 din 22.06.2015. S-a încasat de la Verdeș Igor în beneficiul Verdeș Olga pensia pentru întreţinerea minorului***** d.n.***** într-o sumă bănească fixă plătită lunar, în cuantum de 3.500,00 lei începând cu data de 26.03.2024 până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Verdeș Igor în beneficiul Verdeș Olga cheltuieli de judecată alcătuite din taxa de timbru în mărime de 200,00 lei și costuri privind prestarea serviciilor juridice profesionale (onorariu avocațial) în mărime de 5.000,00 lei, iar în total în sumă de 5.200,00 lei. S-a încasat de la de la Verdeș Igor în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1.729,96 lei pentru pretențiile de încasare a pensiei de întreținere a minorilor pentru care a fost scutită reclamanta la depunerea acțiunii în judecată.
40. *Pentru a emite soluţia sus-indicată, instanţa de fond a reţinut că în* vederea modificarii cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului comun minor********** d.n.*****se vor avea în vedere prevederile art.110 Codul familiei. Cuantumul lunar al pensiei de întreținere trebuie stabilit, astfel, încât

să asigure un just echilibru între nevoile de întreținere ale minorului și cheltuielile obiectiv necesare pe care le are pârâtul, instanța apreciind că menținerea în continuare a cuantumului pensiei de întreținere a minorilor în mărime de 850 lei pentru fiecare copil, avînd în vedere că copilul *****a împlinit majoratul, iar, în condițiile actuale nu poate fi acceptat în mod obiectiv raportând la salariul mediu lunar pe economia națională de 13.700 lei, prognozat pentru anul 2024, stabilit prin HG nr.1033 din 21.12.2023 cît și raportat la salariul mediu lunar pe economia națională de 11.700 lei, prognozat pentru anul 2023, stabilit prin HG nr.936 din 28.12.2022, și totodată având în vedere că pârâtul nu a convins instanța că nu dispune și de alte venituri (surse) fluctuabile pe care le câștigă lunar, iar suma cerută de reclamantă pentru modificarea cuantumului pensiei de întreținere doar pentru copilul minor********** în mărime de 3.500 lei este nepotrivit de mare, precum și de natura a asigura păstrarea echilibrului între nevoile de întreținere a minorului și cheltuielile obiectiv necesare pe care le are pârâtul.

41. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelantul Verdeș Igor a contestat-o cu apel în parte.
42. Astfel, Colegiul civil constată că prima instanţă a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar, hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
43. *Astfel, analizând circumstanţele faptice ale cauzei şi actele anexate la materialele dosarului, instanţa de apel a reţinut că* din căsătoria părţilor Verdeș Igor și Verdeș (Stolear) Olga s-au născut doi copii *****d.n ***** și***** d.n.*****, fapt confirmat prin certificatul de naştere ataşat la dosar în copii cu seria NA-VI nr.1711768, eliberat de OSC sect. Botanica mun. Chișinău la data de 25.04.2013, (f.d.8).
44. La data de 23.07.2015 a fost desfăcută căsătoria soților Verdeș Igor și Verdeș (Stolear) emisă de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău prin hotărîrea din 22.06.2015, fapt atestat prin certificatul de divorț atașat la dosar în copie seria D-IV nr.0537708, eliberat de Serviciul Stare Civilă Botanica mun. Chișinău la data de 23.07.2015, fiind înregistrat sub nr.588, (f.d.9).
45. Potrivit celor indicate de partea intimată, nefiind, astfel, negat de apelantul Verdeș Igor, urmare a separării relativ recente, în fapt, a soţilor, minorul***** d.n.***** a rămas în îngrijirea mamei sale care locuiește cu copilul într-un imobil – apartament la bloc având toate condițiile decente de trai.
46. Așadar, verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții de Apel Centru constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.

47. În temeiul art. 58 alin. (1) Codul familiei *„părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat”.*
48. Conform art. 110 Codul familiei *„în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia”.*
49. Colegiul civil subliniază că conform principiilor fundamentale ale dreptului familiei, interesul superior al copilului prevalează în toate deciziile privind întreținerea acestuia. Copilul este într-o perioadă de dezvoltare fizică, intelectuală și emoțională, iar întreținerea financiară asigură satisfacerea nevoilor esențiale: alimentație, educație, sănătate, îmbrăcăminte, locuință și alte necesități specifice vârstei.
50. În același timp, normele legale menționate supra indică expres obligația părinților de a contribui la întreținerea copilului până la atingerea majoratului. Achitarea pensiei pentru copil până la atingerea majoratului este o obligație fundamentală a părinților, bazată pe necesitatea asigurării dezvoltării sănătoase și echilibrate a copilului. Este atât o datorie legală, cât și morală, care contribuie la pregătirea copilului pentru viața adultă, protejându-l de vulnerabilități și lipsuri materiale.
51. Colegiul civil reține că de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă, schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective, aparţinând în exclusivitate instanţei.
52. Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).
53. Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcăm următoarele aspecte

intrinseci, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.

54. Sintagma alte circumstanţe importante, lasă o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).
55. Totodată, Colegiul civil subliniază că întreținerea minorului de către părinții săi are un obiect complex, presupunând acoperirea tuturor cheltuielilor pe care le implică realizarea dreptului copilului de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală sau socială. Corelativ acestui drept al copilului, părinților, le revine responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților, cele mai bune condiții de viață necesare creșterii și dezvoltării copiilor. În consecință, obligația de întreținere a copilului minor de către părinți are ca finalitate asigurarea mijloacelor materiale necesare acoperirii cheltuielilor legate de hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijirea sănătății, satisfacerea nevoilor social culturale ale copilului, precum și a oricăror alte cheltuieli pe care le reclamă creșterea, educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia.
56. La fel, Colegiul civil indică că în general, întinderea întreținerii copilului minor se stabilește în funcție de starea de nevoie a acestuia, în raport cu posibilitățile de plată ale părintelui care datorează întreținerea, analizate în funcție de câștigul acestuia din muncă și alte venituri.
57. În speță, se reține că într-adevăr, după stabilirea pensiei pentru întreținerea copilului minor***** d.n.***** în mărime de fixă de 850 lei lunar, conform informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență, pentru un copil cu vîrsta 7-17 ani, a crescut în orașe în anul 2023 pînă la suma de 3470,40 lei.
58. În acest context, se mai reține că cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil, fiind mult mai mari.
59. În această ordine de idei, Colegiul civil ține să menționeze că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel, încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.
60. Totodată, cuantumul pensiei de întreținere stabilit trebuie să reflecte pe deplin necesitățile reale ale copilului minor, raportate la vârsta acestuia, costurile de întreținere curente și standardele rezonabile de trai.
61. În situația din speță, apelantul Verdeș Igor dispune de capacitate de muncă, iar, copilul minor***** d.n.*****, este în plină etapă de creștere și educație, frecventând școala și alte activități extrașcolare. Respectiv, cheltuielile aferente

(alimente, îmbrăcăminte, rechizite, servicii medicale și extra curriculare) au o tendință constantă de creștere.

62. Colegiul apreciază critic afirmațiile apelantului Verdeș Igor referitaoare la necesitatea determinării a cuantumului pensiei de întreținere în conformitate strictă cu datele Biroului Național de Statistică, adică în cuantum lunar de 1735,20 lei. Or, acest din urmă cuantum nu este proporțional cu necesitatea asigurării condițiilor decente pentru creșterea, educația și dezvoltarea minorului.
63. Mai mult decât atât apelantul Verdeș Igor nu a probat că îi este contraindicată activitatea de muncă, acesta fiind obligat să întreprindă toate acțiunile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor sale părintești.
64. În același timp, Colegiul civil notează că prin prisma raționamentului instituit la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanței nu a fost prezentată nici o probă ce ar permite concluzionarea faptului că la caz, ar exista circumstanțe de natură să afecteze situația financiară a apelantului Verdeș Igor.
65. Astfel, având în vedere că părintele are îndatorirea legală de a contribui la întreținerea copiilor săi, apelantul Verdeș Igor este obligat să desfășoare o activitate de muncă în vederea asigurării copilului unui nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.
66. Astfel, luând în considerație că pensia de întreținere se determină ținând cont de mijloacele materiale ale ambilor părinți, dar și de necesitățile copilului, acestea din urmă crescând odată cu vârsta, dezvoltarea și integrarea socială, consideră întemeiată soluția instanței de fond cu privire la majorarea pensiei de întreținere la suma de 3500 lei lunar, în scopul asigurării unui standard adecvat de viață pentru copil.
67. În plus, majorarea contribuției la suma de 3500 lei lunar este proporțională cu interesele superioare ale copilului și cu principiul egalității părinților în fața obligațiilor parentale, or, părintele în grija căruia a fost lăsat copilul minor, pe lângă investiția financiară, mai investește timp, energie, îi acordă grijă şi suport zilnic copilului.
68. În ceea ce privește cheltuielile de judecată, Colegiul reține prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora *”instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului”*.
69. Iar, în conformitate cu art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura*

în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

70. Așadar, raportând normele legale menționate supra la cele constatate, Colegiul subliniază că cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Sunt realmente angajate sumele pe care reclamantul le-a plătit sau trebuie să le plătească avocatului.
71. Necesitatea cheltuielilor indică timpul rezonabil necesar pentru a reprezenta reclamantul, probat prin listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).
72. Totodată, caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că în raport cu natura activităţii efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existenţa litigiului sau şi reputaţia celui care acorda asemenea servicii, ele să nu fie exagerate. Astfel, pentru determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor compensației acordate și pentru o apreciere corectă se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştințe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; h) natura şi durata relației dintre avocat şi client; i) experiența, reputația şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.
73. Așadar, instanța de apel opinează că soluția instanței de fond de admitere a cerinței privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în cuantum de 5000 lei, este întemeiată, întrucât suma compensată corespunde criteriilor de necesitate și rezonabilitate.
74. Pentru aceste raționamente, Colegiul judiciar va dispune respingerea cererii de apel declarată de către avocatul Coșleț Petru în interesele lui Verdeș Igor, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Verdeș Olga către Verdeș Igor privind modificarea cuantumului de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
75. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarat de către avocatul Coșleț Petru în interesele lui Verdeș Igor.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Verdeș Olga către Verdeș Igor privind modificarea cuantumului de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Ruxanda Pulbere

Judecători Roman Pascari

Constantin Roșca